

Sahib ve Başmuharriri
SİRET BAYAR
Memleket menafine aid yazılara
sayfalarımız açıktır.
Başımayan yazılar geri
verilmez.

ULUS SESİ

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1023
8 Eylül 1938
Perşembe
Sayısı 100 Paradır.

Onbirinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Hatay meclisinden Türk Ordusuna selâm

Cumhuriyet Devri

FALİH RİFKİ ATAY

Cumhuriyet devri, bütün Anadolu'da, Osmanlı devrinden asayiş ve umranla ayrılıyor. Bir kaç gün içinde, ege kıyılarından Dersim dağlıklarına doğru, İzmir, Manisa, Kayseri, Malatya ve Elâzığ merkezlerine uğradım. Bir mektubumda İzmirdeki imar hareketinden bahsetmiştim. Manisa'da vali doktor Lutfi Kırdarın bir buçuk senelik eseri, vaktiyle yangın külleri içinde bırakmış olduğum bu zengin kasabaya yepyeni bir manzara vermiştir. Doktor Lutfi Kırdar, yollar, bahçeler, resmî yapılardan başka, Manisanın içtimai müesseselerini vücuda getirmiştir. Bir medenî insan esası hiç bir mahrumiyet duymaksızın, bu kasabalarda oturabilir.

Bizler bir medeniyet ve kültür mücadelesinin içindeyiz: Kemalist Türkiye'yi maddeten ve manen inşa ediyoruz. Bu inşa Manisa gibi bazı merkezlerimizde hummalı bir canlanış içindedir. Cumhuriyet hükûmetinin valisi bu mücadelede muvaffak olduğu kadar rejim adamı, hı vasfına liyakat kazanıyor. Rejim adamı, en dar bütçeler ve kırtasî külfetler içinde dahi, yapmağa muvaffak oluyor.

Kayseride yapılan yıkılardan daha azdır. Buna rağmen, istasyondan şehre kadar geniş bir Sinanın eseri tufeyli harabelerden temizlenerek, geniş bir park içine alınmıştır; bir halk bahçesi

vücuda getirilmiş, bir takım yeni binalar Kayserinin sarı durgunluğunu gidermiştir. Kayseri umumî menfaat davası olan plânla hususî menfaatin ve spekülasyon hırslarının mücadele sahnesi olarak bilhassa tetkik edilmeğe değer. Hemşeriler, plânın kendilerine ayrı ayrı spekülasyon kârı temin eden bir ticaret unsuru değil, fakat her birinin ayrı ayrı hizmeti ve fedakârlığı ile tahakkuk edecek olan bir umran vasıtası olduğunu anlamalıdır. Hasis menfaatlerin, şahsî rakabetler veya küçük kıskançlıkların, imar hareketini felce uğratacak bir şekil almamasına müsaade edilmemek lâzımdır.

Malatya'da istasyondan şehrin ortalarına doğru giden geniş caddenin etrafında büyük bir fabrika ile modern bir mahalle vücut buluyor. Belediye binası tamamlanmıştır.

Hükûmet konağı bitmek üzeredir. İstimlakler şehrin büyük meydanını vücuda getirmeğe başlamıştır. Tren geldiğinden beri Malatya'nın umumî geliri % 40 nisbetinde arttı. Malatya hiç şüphesiz en yakın zamanda Anadolunun şark kapılarında mâmur bir sanayi ve ziraat merkezi olarak inkişaf edecektir. Mazide şarktan ve cenuptan gelen tesirlere karşı Türk kültürüne kalelik olan Malatya'da Cumhuriyet devri bilhassa göze çarpıyor.

Elâzığ yüzde yüz cüm-Sonu sahife 2 de

Anayasa Bayrak şekli kabul edildi HATAY

Tam istiklâli haiz Türk ekseriyetine müstenid bir Cumhuriyet devletidir.

Ankara 7 A. A. — Hatay millet meclisi dün öğleden evvel ve sonra yaptığı toplantılarda Hatayın ana yasasını, bayrak kanunu ile icra makamlarının teşkilât ve vazifelerini ve masraf kanunlarını ittifakla kabul ve başvekil doktor Abdurrahman Melek tarafından okunan hükûmet programını tasvib etmiştir.

Ana yasasının umumî hükümlerine göre Hatay dahilî işlerinde tam bir istiklâlî haiz Türk ekseriyetine müstenid ve Cumhuriyet rejimi ile idare olunan ayrı ve müstakil bir varlık teşkil eden bir

Hatayın hükûmet merkezi Antâkya

devlettir.

Devletin merkezi Antakyadır.

Hatayın bütün vatandaşları kanun muvacehesinde müsavi ve ırk, dil, din farkı gözetilmeksizin aynı medenî ve siyasi haklara sahip ve bilâ istisna kanuna riayetle mükelleftirler.

Teşri'i kuvvet Hatay halkı namına Hatay millet meclisi tarafından kullanılır.

Meclis dört sene için intihab edilir.

Tatil zamanlarında bilâhere meclisin tasvibine arz edilmek üzere hükûmet muvakkat kanunlar yapmak sa-

— Sonu 3 ücü sayfede —

Cumhuriyet Devrinde

—1 inci sayfeden mabat—

huriyet devrinin hayat verdiği bir merkezdir. Burada da Halkevi, Kız enstitüsünü ve her türlü müesseseleriyle cumhuriyet medeniyetinin başlamış olduğunu görmekteyiz.

Kısa bir görüş bitaraf bir müşabidi şu hükümlerce sevk ediyor: Planlı, imar, iktisadi, fikri ve içtimai inkişaf Anadolu'da bütün faaliyetleri teksif eden gayeler olarak benimsemiştir. Hissedilen noksan, kadro, bilhassa kalite kadrosunun kıfayetsizliğidir. Bu bizim için bir tenkid değil fakat ihtiyacın çokluğunu işaret eden bir mahiyet arz ediyor.

İmar, Plân ve programlarını tahakkuk ettirmek âdeta bir mistik kuveti almıştır. Bu harekeri merkezden kuvetlendirmek lâzım. Bilhassa Anadolu umranını fena mimar

ve fena abidecilerden korumak, hükümet ve belediyelerin iyi niyet sahibi adamlarının yerli sanat-kâr demegojisi ile sümürülmesine müsaade etmek lâzım. Öyle kasabalarımız var ki onlar yaptıklarını bir dafa ve müşkülâtla yapa bilirler. Eger eser muvaffak olmazsa, küçük bütçeleri ve hudutsuz ihtiyaçları içinde bunların tamiri ya imkânsızdır, ya pek geç olabilir.

Anadolu merkezlerinde cumhuriyet devrine, yeni halk mümessilleri tabakasının eski eşraf ve âyan elinden bizim gençliğimize intikal etmiş olması da delâlet ediyor ki inkılâp, onu anlamış olanların memleket kadrosunu istilâ etmiş olması ile emniyet altında buluna bilir. Anadolu, böyle bir şurlular sınıfının, halka rehberlik etmeye başladığını anlatan mesut bir manzara gösteriyor.

(ULUS)

Seçme Haberler

Mussolini Bulgar Kralı ile görüştü

Roma, A.A. Mussolini, Çarşamba günü evele Papa'nın mümessili, sonra da halen Piso şehrinde oturan Bulgar Kralı Boris

ile görüşmüştür.

Roma'nın siyasi mahfilleri bu görüşmelere hususî bir ehemmiyet atfetmektedirler.

Meksika Petrolü

Meksiko, A.A. — Emin bir manbadan bildiriliğine göre Almanya hükümeti, Meksiko petrolü almaya karar

vermiştir.

Petrol Tampigo'da teslim edilecek ve bedeli emtia ile değil nakden ödenecektir.

İngilizce Dersleri

Do You Speak English?

Du Yu Spik İngliş

İngilizce Konuşuyormusunuz?

Yazan: Ömer Hayatî Karakoyunlu

Twenty Fourth Lesson
Tventi Fort Lesin

Yirmi Dördüncü Ders

YİMİ ÜÇÜNCÜ DERSE DEVAM

İngl. Yz. : Which parts of the world is covered with ice, all the year round?

Okunuş : Hviç partz af dı vorld iz kovırd vid ays ol dı yır oravnd

Manası : Arzın hangi tarafı bütün sene buzlarla kaplıdır?

1 : The North and the south poles

2 : Dı nert end dı savt polz

3 : Şimal ve Cenub Kutupları

1 : Is the Arabian desert very cold?

2 : İz dı Arabyın dezert very kold

3 : Arabistan çölü çok soğuk mudır?

1 : No, the Arabian desert, in summer, spring and autumn is very hot, and in winter warm.

2 : No dı Arabyın dezert, in samır, spring end otmn iz veri hat, end in vinter vorm.

3 : Hayır, Arabistan çölü, yazın, bahar ve son baharda çok sıcak, kışın da ılıktır.

1 : In winter do the Larks stay in our country?

2 : İn vinter du di Larkz stey in avır kantri

3 : Kışın Leylekler memleketimizde kalırlar mı?

1 : No in winter the Larks do not stay in our country, before the winter they fly to the southern lands.

2 : No in vinter dı Larkz do not stey in avır kantri, bifor di vinter dey fly tu savtern lendz.

3 : Hayır, kışın leylekler memleketimizde kalmazlar, kış gelmeden evvel cenub memleketlerine uçarlar.

Bu günkü dersimizde geçen yeni kelimeler aşağıya alınmıştır.

İngilizce yazılış	Okunuş	Manası
Part	Part	Kısım, parça
World	World	Dünya, Arz
Core, covered	Kovırd	Kaplanmış, örtülmüş
İce	Ays	Buz
North	Nort	Şimal
South	Savt	Cenub
Pole	Pol	Kutub
Desert	Dezert	Çöl, badiye
Lark	Lark	Leylek
Stay	Stey	Durmak, kalmak
Before	Bifor	Evvel, bidayet
Fly (V.) fly (N.)	Flay	flay (fiil) uçmak; fly(isim) sinek

To be Continued
SONU VAR

Garib Vak'alar

Eski ayakkabı altından
Şapka yapılıyor

Sakin eski ayakkabılarınızı atmayın. Altları ne kadar eskirse eskisin saklayın: Çünkü bu altları delinmiş, delinmeyen tahtaları da kâğıt gibi incelemiş eski ayakkabıları bir gün başa geçirmek kabildir. Bakın nasıl:

Bu gün Alman sanayisi bir çok tecrübelerden sonra en ucuz, fakat en şapkeyi eski ayakkabı tabanından yapmaktadır. Almanlar ayakkabı tabanını evvelâ liflere yırmakta, sonra bu lifleri tekereterek ederek hafif ve gayet zarif fotr şapkaları imal etmektedirler.

Bakalım dah neler bulacaklar.

Günlük PIYASA

Cinsi	Kilosu	Kr.
Buğday	4	
Arpa	3	
Un (Bir çuval)	650	
Darı	3	
Nohut	5	
Mercimek	3	
Pirinç	25	
Sade Yağ	85	
Tere yağı		
Zeytin yağı	60	
Yün	30	
Deri	32	
Badem	22	
Badem içi	100	
Ceviz	20	
Ceviz içi	40	
Mahlep	30	
Mazi	12	
Kesme Şeker	36	
Toz şeker	32	
Kahve	125	
Sabun	45	
Çay	310	
Kuru üzüm	25	
Pekmez	22	
Bal	45	

Yurtdaşı!
Kaçakçı Vatan
hainidir

Hatay meclisinden Türk ordusuna selâm

Anayasa Bayrak şekli kabul edildi

HATAY

Tam istiklâli haiz Türk ekseriyetine müstenid bir Cumhuriyet devletidir.

1 inci sahifeden mabad lâhiyet'ni haizdir.

Kanunlar ve kararlar adi ekseriyetle kabul ve itti haz olunur.

Nisabi ekseriyet meclis azasının yarısıdır.

Hatay devlet reisi meclis tarafından beş sene müddetle intihab edilir.

Devlet reisi icra meclisinin reyi üzere meclisi fesh edebilir.

İcra meclisi bir reis ile dört azadan ibarettir.

Ve icra meclisi reisi devlet reisi tarafından seçilir.

Hatayın nizam ve asayışı bin beş yüzü geçmeyecek Jandarma ve Polis kuvvetinden ibarettir.

Bayrak kanununa göre Hatay bayrağı Al zemin üzerine Ay Yıldızdır.

Yıldızın içi zemin rengindedir.

Yurttaş!

Faiz getirmeyen para işlemeyen madene benzer.

Bayrak kanunun kabulunu müteakib devlet reisi Tayfur Sökmen yanında Türkiye muhahhası Cevad Açık Alın, Türkiye Baş Konsolosu, Başvekil, Vekiller, bütün meclis azası ve davetliler olduğu halde tarasaya çıkarak meclisin önünü dolduran binlerce halk huzurunda top ve müzika sesleri arasında Hatay bayrağını meclis binasına çekmiştir.

Meclis bu merasimin akibinde müstakil Hatay bayrağının ilk defa meclis binasına çekilmesi münasebetile Kahraman Türk Ordusuna Hatay meclisinin selâm ve muhabbetlerinin iblağ edilmesini isteyen bir takriri sürekli alkışlarla ve ittifakla kabul etmiştir.

Cizre satın alma komisyonundan:

1 — Cizre Hd. Taburunun senelik ihtiyacı için 6500 kilo Koyun, Keçi, Sığır Eti kapalı zarf usulile hangisi daha ucuz ise satın alınacaktır.

2 — İlk teminat koyun etinin 1072 lira 50 kuruş keçi etinin 975 lira sığır etinin 877 lira 50 kuruştur.

3 — Eksiltme 17/Eylül/938 Cumaertesi günü saat 9 da Tb. Satın alma Komisyon Salonudur.

4 — Şartnameler parasız Tb. Levazımından alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 Sayılı Kanunun 2.3 üncü Maddelerinde yazılı vasikalarle beraber teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evvel Tb. Satın alma Komisyonuna vermeleri ilân olunur.

6,8,10,13/9/938

Mardin Emniyet Müdürlüğünden

Mardin Emniyet dairesi kadrosu memurları için sekiz takım sivil elbise yaptırılacağından talip olanların kumaş nümunelerile birlikte 13/9/938 günü saat 12 de Emniyet Müdürlüğüne muracaatları ilân olunur.

Mardinde

Açılacak ehli hayvan sergisinin programı

A — Kısarak Şubesi :

Serğilere iştirak edecek kısarakların müseccel yavruların hükümet veya eşhasa ait müseccel damızlık aygırlardan hasıl olması ve pedigrieleri bulunması şarttır. Birinci ve ikinci mükâfat 4 — 10 üçüncü, Dördüncü mükâfat ise daha yaşlı kısaraklara verilir.

Teşhir edilen kısaraklar için 16 mükâfat vardır.

Adet	Mükâfatın Nev' i	Mükâfatın Mikdarı
1	Birinci Mükâfat	75 × 1 = 75
2	ikinci —	50 × 2 = 100
3	Üçüncü =	40 × 3 = 120
10	Dördüncü Mükâfat	30 × 10 = 300
		595

B — Tay Şubesi :

Serğilere 6 aylıktan 3, 5 yaşına kadar olan saf kan arap tayları girer bunların müseccel olmaları şarttır.

Teşhir olunan saf kan arap taylarına 16 mükâfat verilir.

Adet	Mükâfatın Nev' i	Mükâfatın Mikdarı
1	Birinci Mükâfat	75 × 1 = 75
2	İkinci —	50 × 2 = 100
3	Üçüncü —	40 × 3 = 120
10	Dördüncü —	25 × 10 = 250
		545

1 — Sergiye duhuliye ücreti yoktur.

2 — Bir hayvan sende yalnız bir sergiye iştirak edebilir.

3 — Bir senenin sergisinde birinci gelen hayvan diğer senelerde ancak ikinci üçüncü dördüncü ve beşinci olarak sırasile mükâfatlandırılır ve bir hayvan müddeti hayatında beş, sergiye iştirak edebilir.

4 — Yarışlara iştirak etmek üzere, hazırlanmakda olan hayvanlara sergiler de mükâfat verilemez yarışlardan iki sene kadar bir müddet evvel uzaklaşmış olan hayvanlar sergide kazandıkları takdirde mükâfatlır.veri

5 — Mükâfat kazanan hayvanın sahibi hayvan genç yaşında satın alarak kendi elinde talim ve terbiye etmişse mükâfatın nisfi hayvanı kendi elinde doğutup büyütene diğer nisfida talim ve terbiye edip sergiye getiren yeni sahibine verilir.

6 — Sergi kayıt ve kabul muamelesi 13 — 14 — 15 — 16 — 17 / 1.Teş. / 938 günlerinde veteriner direktörlüğünde 18 — 19 — 20 / 1. Teş. / 938 tarihinde de hayvanlar muayene ve puantaj edilir, 21 — 22 Cuma, Cumatesi günleri tasnifü ve kazananlar ilân edilir. 23/1. / Teş. / 938 pazar günde kazananlar sergi mahalinde teşhir edilir. Teşhir üç gündür.

İDAREHANESİ
Eski Halkevi Binası Hususî Daire
Telgraf Adresi
Mardinde "Ulus Sesi,"

MARDİN'DE ULUS SESİ

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri
Direktörü
M. Siret Bayar
Basıldığı yer: (ULUS SESİ) Basımevi

Mardin Ortaokuluna gir- mek için

Kayıd ve kabul şartları

Okulumuzda kayıt ve kabul 22/8/938 den başlayacak, 20/9/938 de sona erecektir.

Girmek isteyenler velisile gelecek ve aşağıya yazılan evrakı getireceklerdir.

1 — Diploma veya tasdikname.

2 — Hüviyet Cüzdanı.

3 — Sağlık raporu.

4 — Aşı kâğıdı.

5 — Düzgün bir kılıkla çekilmiş 4;5/6 boyunda 6 adet fotoğraf

6 — Kayıt beyannamesi (okuldan alınacak)

Kayıt her gün 9 dan 12 ye kadardır.

Yurtdaş!

KURDUĞUMUZ FABRİKALAR VE YAPTIĞIMIZ DEMİRYOLLAR

Hep ulusun biriktirme gücüne dayanır.

Bu gücü arttırmak hep senin elindedir

Bir varmış Bir yokmuş.. Evvel zaman içinde ÇOK GÜZEL HİKÂYE KİTABIDIR

Sathık için İçi çok güzel Hikâye ve Masallarla dolu bu kitabı her çocuğa tavsiye ederiz.

YURTDAŞ!

Türk evinin şerefli ananesi kilerdir.

Kavanoz, kavanoz reçelleri, şişe şişe şurupları olma-

yanbir ev, Çocuk-suz bir yuva kadar tatsızdır.

Bu güzel anane mizi yaşatalım.

AMERİKA'da

BİR TÜRK ÇOCUĞU

HER TÜRK ÇOCUĞUNUN OKUMASI LAZIM BİR ROMAN

Fiyatı 150 kuruştur
Kirayada verilir.

Mardin vakıflar direktörlüğünden

Suryani kadın vakfı
dan bikiri köyünden
zile rin3 senelik kira
zayedelerinin 5 Te
evvel 938 Çarşamba
nüne kadar pazarlık
retle icrasına karar
miş olduğundan talip
vakıflar idaresine mu
caatları ilân olunur.

Mardin

Artık Devletinin

Son

Günleri

15 Eylülde başlıyor

◈ MARDİN ◈

Ulus Sesi Basımevi

Doğu illerinin en modern bir BASİMEVIDİR

Her nevi Defter, Çek, Bono, Makbuz, Kâğıt başlıkları, Kartvizit, Davetiye, Duvar afişleri, Sinema ve Tiyatro biletleri çok güzel bir şekilde basılır ve kısa bir müddet içinde teslim edilir.

Yeni getirttiğimiz fantazi ve kübik harflerle çok şık reçete kâğıtları basılır.

Mücellithanemiz vardır. Her boyda kitab, defter ve sair bütün şeyler çok şık ve beğenilecek şekilde teclid edilir.

Verilecek siparişler, gönderilecek paralar Mardinde (Ulus Sesi Basımevi) İdare müdürlüğü namına gönderilmelidir.

Dışarıdan gönderilecek sipariş nümunelerinin okunaklı bir rsuette yazılmasını sayın müşterilerimizden dileriz.